

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12CoE/44/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4416206146
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Zmeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4416206146.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Zmekovej a sudkýň JUDr. Renáty Pátrovičovej a JUDr. Denisy Šaligovej vo veci výkonu rozhodnutia v prospech oprávnenej: X. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XXXX/XXX, XXX XX O., t. č. X. U. utca X/D X/X, B., P., zastúpenej JUDr. Ivetou Majlingovou, advokátkou so sídlom Pohraničná 7, 945 01 Komárno, proti povinnému: H. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX O. XXX, zastúpenému Advokátska kancelária Timoranská & Štofková s.r.o., so sídlom Podzámska 32, 940 01 Nové Zámky, o návrhu oprávnenej na výkon rozhodnutia o úprave styku s maloletou W. D., nar. XX.XX.XXXX, zastúpenou kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, bytom u otca, o odvolaní povinného proti uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky č. k. 11Em/2/2016-141 zo dňa 16.10.2018 takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** .

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením nariadil výkon rozhodnutia - rozsudku Okresného súdu Nové Zámky č. k. 12P/44/2015-40 zo dňa 07.09.2015, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 11.11.2015 a vykonateľnosť dňa 16.11.2015 v časti úpravy stretávania sa matky s maloletou W. D., nar. XX.XX.XXXX tak, že matka je oprávnená stretávať sa s maloletým dieťaťom každý párnny týždeň v roku od piatku 16.00 hodiny do nedele 15.00 hodiny, počas letných prázdnin počnúc od 01.07. príslušného roka od 9.00 hod. do 15.07. príslušného roka do 18.00 hodiny a počnúc od 10.08. príslušného roka od 9.00 hodiny do 25.08. príslušného roka do 18.00 hodiny, počas Vianočných sviatkov každý nepárny rok v čase od 23.12. od 9.00 hodiny do 24.12. do 17.00 hodiny a každý párnny rok od 24.12. od 17.00 hodiny do 26.12. do 17.00 hodiny, každý nepárny rok od 30.12 od 9.00 hodiny do 01.01. nasledujúceho roka do 17.00 hodiny a každý párnny rok od 02.01. od 9.00 hodiny do 04.01. do 17.00 hodiny, počas jarných prázdnin každý rok od prvého dňa jarných prázdnin od 9.00 hodiny do 3. dňa jarných prázdnin do 17.00 hodiny, počas Veľkonočných sviatkov od piatka od 9.00 hodiny do nedele do 11.00 hodiny, s tým, že otec je povinný maloleté dieťa na styk pripraviť a matke odovzdať v stanovenú hodinu pred svojim bydliskom a matka je povinná maloleté dieťa v stanovenú hodinu po skončení styku otcovi odovzdať pred jeho bydliskom. Svoje rozhodnutie súd odôvodnil s odkazom na ustanovenie § 376 ods. 1, § 377 ods. 1, 2, 3, § 378, § 384 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), § 3 ods. 1, 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti č. 207/2016 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení uznesenia súd uviedol, že oprávnená návrhom podaným dňa 15.04.2016 žiadala nariadiť výkon rozhodnutia - rozsudku Okresného súdu Nové Zámky č. k. 12P/44/2015 zo dňa 07.09.2015, ktorým bol upravený jej styk ako matky s maloletou dcérou. Súd prvej inštancie postupoval v zmysle ustanovení Civilného mimosporového poriadku a snažil sa, aby došlo k dobrovoľnému plneniu

právoplatného a vykonateľného rozsudku. Požiadal aj Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky o poskytnutie súčinnosti pri realizácii styku matky s dieťaťom. Nariadil tiež niekoľko pojednávanií, na ktorých sa snažil rodičom dohovoriť, a vyzýval ich k dobrovoľnému plneniu právoplatného rozhodnutia. Súd vypočul aj maloleté dieťa, ktoré bolo taktiež poučené, o čo v konaní ide a aké budú následky v prípade neplnenia právoplatného a vykonateľného rozsudku. Súd poukázal na znalecké dokazovanie, ktoré bolo vykonané v konaní sp. zn. 7P/294/2015, kedy znalec z odboru psychológie uviedol, že otec vychováva maloletú proti matke, čo môže spôsobiť jej deformáciu vo výchove a maloletá potom nebude v spoločnosti zvládať svoju ženskú rolu a nebude vedieť, ako má fungovať rodina. Negatívny vplyv zo strany matky nebol zistený, matka by však mala byť omnoho aktívnejšia vo vzťahu k maloletej W.. Otec si musí uvedomiť, že maloleté dieťa mu nepatrí a nie je iba jeho dieťaťom. Jeho vyjadrenie, že maloletú nevedie k tomu, aby išla k matke, lebo to nechce siliť, aby sa od neho neodvrátila, je výsostne účelové a sebecké. V priebehu celého dlhého konania súd nezistil žiadne relevantné skutočnosti, pre ktoré by maloletá mala stretávanie s matkou odmietať. Je totiž pod veľmi silným vplyvom otca a starej matky, s ktorou žije v spoločnej domácnosti. Podľa názoru súdu, odmietaním stretávania s matkou sa maloletá len snaží plniť pokyny otca a starej matky. Rodičia, hlavne otec, mali dostatočný časový priestor, na nápravu tohto vzťahu a stretávania sa maloletej s matkou. Súd preto vyhovel návrhu oprávnenej a výkon rozhodnutia nariadil.

3. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie povinný navrhujúc napadnuté uznesenie zmeniť a návrh na výkon rozhodnutia zamietnuť. Odvolanie odôvodnil s odkazom na ustanovenie § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP, pričom namietal, že on maloletú Bianku na stretnutie pripraví, avšak tá s matkou odmieta odísť. Ani maloletá W. a ani kolízny opatrovník netvrdili, že by otec dieťa vychovával proti záujmom matky. On odmieta vyvíjať nátlak na dieťa proti jeho vôli pre stretnutie s matkou. Túto situáciu zapríčinila matka, ktorá nezáujmom a len sporadickým kontaktom s maloletou W. spôsobila u nej sklamanie a nedôveru. Uviedol, že existuje ospravedlniteľný dôvod na jeho strane v tom, že dieťa odmieta kontakt s matkou. Nie je teda daný dôvod na výkon rozhodnutia, keď on sa mu riadne podrobuje, avšak aktuálne nie je v záujme dieťaťa tento výkon realizovať proti jej vôli. Poukázal aj na rozhodnutie Ústavného súdu ČR sp. zn. IV. ÚS 25/03 zo dňa 24.11.2004. Povinný následne svoje odvolanie doplnil za účelom preukázania tvrdení, že matka skutočný záujem o stretávanie sa s maloletým dieťaťom neprejavuje. Matka sa mu dňa 01.12.2018 ozvala s tým, že dôvodom zmarenia styku s maloletou W. bolo, že mala vozidlo v oprave a na STK a potom mala aj zdravotné problémy.

4. Matka ako oprávnená v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhla napadnuté uznesenie potvrdiť. Zdôraznila, že v konaní sp. zn. 7P/294/2015 bolo vykonané znalecké dokazovanie, v rámci ktorého znalec skúmal dôvody odmietania stretávania sa s matkou a z ktorého vyplynulo, že dieťa je vychovávané proti matke, pričom neexistuje žiadny negatívny vplyv zo strany matky. Aj krajský súd v odvolacom konaní sp. zn. 5CoP/8/2017 jednoznačne skonštatoval, že otec má vychovávať dieťa pozitívne vo vzťahu k matke, a nie správať sa účelovo a sebecky. Ona sa už takmer tri roky snaží o realizáciu styku, ale jej snahy sú zmarené zo strany druhého rodiča.

5. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu zotrval na svojich ústnych vyjadreniach prednesených na pojednávaní dňa 16.10.2018.

6. Povinný v následnom vyjadrení zotrval na odvolacích dôvodoch. Ďalším podaním doručeným dňa 26.02.2019 doplnil svoje vyjadrenia o skutočnosti, že matka maloletého dieťaťa naďalej nejaví záujem o styk s maloletým dieťaťom. K vyjadreniu kolízneho opatrovníka uviedol, že kolízny opatrovník považoval návrh matky na výkon rozhodnutia za nedôvodný. Matka sa na stretnutia s maloletým dieťaťom nedostavuje a jemu nemožno klásť za vinu nerealizovanie týchto stretnutí.

7. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP) prejednal vec bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) bez viazanosti rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 65, § 66 CMP) a po prejednaní veci uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

8. V predmetnom konaní sa oprávnená domáhala výkonu rozhodnutia - rozsudku Okresného súdu Nové Zámky č. k. 12P/44/2015-40 zo dňa 07.09.2015 (exekučný titul) z dôvodu, že povinný nerešpektuje realizáciu styku nariadenú súdnym rozhodnutím, pretože maloleté dieťa nestrávil u matky ani jeden celý víkend tak ako to určuje rozsudok Okresného súdu Nové Zámky č. k. 12P/44/2015-40 zo dňa

07.09.2015. Súčasťou tohto rozsudku bolo schválenie rodičovskej dohody o styku matky s maloletou Biankou, na základe ktorej je matka oprávnená sa stretávať s dieťaťom tak, ako je uvedené v 1. bode tohto odôvodnenia, s tým, že otec je povinný maloleté dieťa na styk pripraviť a matke odovzdať v stanovenú hodinu pred svojím bydliskom a matka je povinná maloleté dieťa v stanovenú hodinu po skončení styku otcovi odovzdať pred jeho bydliskom. Po vykonanom dokazovaní súd prvej inštancie uznesením č. k. 11Em/2/2016-141 zo dňa 16.10.2018 nariadil výkon rozhodnutia v časti úpravy stretávania sa matky s dcérou, pretože mal za preukázané, že riadna realizácia styku sa neuskutočňuje bez akýchkoľvek objektívnych príčin. Odvolací súd pri rozhodovaní mal na zreteli najmä nižšie citované zákonné ustanovenia:

9. Podľa § 1 CMP podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

10. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

11. Podľa § 370 ods. 1 CMP podľa tejto časti sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.

12. Podľa § 373 CMP na konanie o výkone rozhodnutia sa použijú ustanovenia prvej časti a piateho dielu prvej hlavy druhej časti, ak nie je ustanovené inak.

13. Podľa § 376 ods. 1 CMP ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

14. Podľa § 3 ods. 1 Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 207/2016 Z. z. ktorou sa upravujú podrobnosti výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých (ďalej len „vyhláška“), súd po podaní návrhu na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 CMP) alebo po začatí konania, ktoré sa začína bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP), pred vydaním uznesenia o nariadení výkonu rozhodnutia zisťuje, či sa povinný podrobuje rozhodnutiu a či existujú ospravedlniteľné dôvody, pre ktoré sa povinný nemôže podrobovať rozhodnutiu.

15. Podľa § 3 ods. 2 vyhlášky pri zisťovaní existencie ospravedlniteľných dôvodov podľa odseku 1 súd zohľadňuje najmä správanie sa povinného pri plnení povinností a správanie sa oprávneného pri realizácii práv vyplývajúcich z rozhodnutia, ako aj správanie sa a názor maloletého.

16. Účelom výkonu rozhodnutia vo veci starostlivosti o maloletých je zabezpečiť splnenie povinnosti uloženej právoplatným rozhodnutím súdu. Základným predpokladom pre nariadenie výkonu rozhodnutia je, že povinný neplní dobrovoľne rozhodnutím súdu uložené povinnosti. Právna úprava vyplývajúca z Civilného mimosporového poriadku, týkajúca sa výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých v spojení s vyhláškou, ktorá bližšie upravuje postup súdu v rámci vykonávacieho konania, zdôrazňuje ochranu maloletého dieťaťa pred ujmu, ktorá by mohla vzniknúť núteným výkonom rozhodnutia, zároveň ukladá súdu povinnosť zohľadňovať nielen správanie sa povinného pri plnení povinností, ale aj správanie sa oprávneného pri realizácii práv vyplývajúcich z rozhodnutia, ako aj správanie sa a názor maloletého dieťaťa. Rešpektovanie najlepšieho záujmu dieťaťa je základná procesná zásada vyjadrená v čl. 4 CMP, podľa ktorého platí, že ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme. Nariadenie výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých môže mať výrazným spôsobom dopad na maloleté dieťa a jeho psychiku, preto je v prvom rade potrebné využiť všetky prostriedky, ktoré zasahujú do postavenia a práv dieťaťa v čo najmenšom rozsahu. Povinnosťou súdu je zistiť, či pre neplnenie povinností vyplývajúcich z rozhodnutia existujú ospravedlniteľné dôvody. Nariadenie výkonu rozhodnutia prichádza do úvahy až v prípade, ak ostatné inštitúty, ktoré nemajú donucovaniu povahu a smerujú k dobrovoľnému plneniu povinností, sa minuli účinku.

17. Základný predpoklad nariadenia výkonu rozhodnutia je v tomto prípade splnený, pretože rozhodnutie Okresného súdu Nové Zámky č. k. 12P/44/2015-40 zo dňa 07.09.2015 ako exekučný titul od nadobudnutia jeho vykonateľnosti nie je rešpektované zo strany otca maloletého dieťaťa ako povinného, ktorý dobrovoľne neplní uložené povinnosti vyplývajúce zo súdneho rozhodnutia. Otcovi bola uložená povinnosť súdom prvej inštancie v rozhodnutí, ktoré je v tomto konaní exekučným titulom. Táto povinnosť spočíva aj v pripravení dieťaťa na styk s matkou, čo predstavuje nielen hmotnú stránku prípravy ako

príprava osobných vecí dieťaťa, ktoré potrebuje v priebehu styku s matkou, ale pod pojmom „príprava dieťaťa na styk“ sa rozumie aj psychická príprava dieťaťa založená na pozitívnych impulzoch v súčinnosti s motiváciou dieťaťa. Z obsahu predmetného spisu ako aj z pripojeného spisu sp. zn. 7P/294/2015 vyplýva, že otec a ani stará matka maloletú W. ku styku s matkou vôbec nepodnecujú, otec ju na to duševne nepripravuje; práve naopak - z uvedeného sa javí, že maloletá W. je zo strany otca a starej matky vychovávaná tak, aby o styk s matkou záujem nejavila a aby mala k matke negatívny vzťah, ktorý vyúsťuje do odporu a nedôvery dieťaťa. Ide o manipuláciu dieťaťa v podobe vykresľovania jeho matky v negatívnych intenciách, čo na maloletej W. zanecháva pocit jej odmietnutia matkou a vyvoláva v nej strach. Nesprávny spôsob výchovy v tomto smere konštatoval aj Krajský súd v Nitre v odvolacom konaní sp. zn. 5CoP/8/2017. Zo znaleckého posudku a rovnako aj správy z poradensko-psychologického procesu v konaní sp. zn. 7P/294/2015 (č. l. 76) ďalej vyplýva, že maloletá Bianka nemá žiadnu silnú negatívnu skúsenosť s matkou, resp. dominantnú negatívnu spomienku, pre ktorú by mala dôvod na odmietanie styku s matkou. Z vyjadrení účastníkov konania je zrejmé, že odmieta odísť z domu len so svojou matkou sama, čo odôvodňuje tým, že sa jej nechce a nemá náladu. Z takéhoto vyjadrenia dieťaťa možno vydedukovať, že maloleté dieťa nemá a nepozná objektívne dôvody, pre ktoré by nemalo s matkou z domu odísť a tráviť čas osamote bez prítomnosti otca alebo starej matky, ale tento styk napriek tomu odmieta. Správanie sa maloletej W. v čase, keď ju na styk prišla prevziať jej matka, preukazuje stres, v ktorom sa nachádzala, pretože jej reakcia na matku, s ktorou nemá žiadnu negatívnu skúsenosť, je nanajvýš netypická, aj s prihliadnutím na ich predchádzajúci vzťah ešte počas trvania manželstva medzi matkou a otcom.

18. Odvolací súd sa stotožnil s postupom súdu prvej inštancie, ktorý nechal dostatočný časový priestor na úpravu vzťahov aj medzi rodičmi maloletého dieťaťa a súčasne aj medzi matkou a maloletou W. s vidinou ich zlepšenia v prospech zdravého vývinu psychického zdravia maloletého dieťaťa, pre ktorý je potrebné, aby dieťa bolo vychovávané oboma rodičmi, stýkalo sa s oboma rodičmi a svojich rodičov považovalo za najbližšiu rodinu. Z obsahu znaleckého posudku predloženého v konaní sp. zn. 7P/294/2015 vyplýva, že maloletá W. považuje za svoju najbližšiu rodinu svojho otca a starú matku, s ktorými býva v spoločnej domácnosti. Je evidentné, že zo svojej blízkej rodiny vytesnila matku a nahradila ju starou matkou, čo konštatoval aj súdny znalec z odboru psychológie. Takýto systém rodiny však nie je pre dieťa najvhodnejším, pretože rodičia by mali mať v jej živote rovné postavenie bez ohľadu, že spolu nežijú, a to za situácie, že obaja rodičia o dieťa prejavujú záujem. Matka javí o svoju dcéru záujem, čo dokazuje aj predmetné konanie, a neexistujú relevantné skutočnosti, pre ktoré by vzťah matky a dcéry, resp. ich kontakt nebol pre dieťa priaznivý. Výchovným pôsobením zo strany otca a starej matky dochádza k vytesneniu matky zo života jej dcéry, ktoré je pre vývoj dieťaťa nevhodné a neprospešné.

19. Otec dieťaťa vo svojich podaniach žiadal, aby súd rešpektoval záujem maloletého dieťaťa, ktoré odmieta ísť k oprávnenej. Odvolací súd k tomu poznamenáva, že je to práve otec, ktorý má podľa rozsudku súdu dieťaťu primerane veku, ktorý už nie je najnižší, vysvetliť situáciu a dieťa odovzdať oprávnenej tak, ako je určené súdnym rozhodnutím bez predchádzajúcej negatívnej atmosféry. Povinnosť dieťa na styk pripraviť obsahuje aj to, že má dieťa motivovať na styk s matkou, aby mohlo dôjsť k bezkonfliktnému a pokojnému stretnutiu s ňou. Vyjadrenie otca, že nebude maloletú W. nútiť, aby sa s matkou stretávala, odvolací súd posúdil ako sebecké a preukazujúce skutočný postoj otca. Motivovanie dieťaťa na styk s matkou totiž nepredstavuje nútenie dieťaťa, ale pokojné a láskavé vysvetľovanie skutočnosti, že sa má stretnúť s matkou ako jednou zo svojich najbližších osôb, ktorá ho má rada a stojí o to, aby sa ich vzťah udržiaval a prehlboval.

20. Otec navyše poukazoval aj na nezáujem zo strany matky sa s dcérou stretávať. V tomto smere aj samotná matka napriek odmietavému postoj dieťaťa, ovplyvneného otcom a starou matkou, sa má naďalej pokúšať o styk a prejavovať zvýšený záujem o svoje dieťa. Nekontaktovanie dieťaťa zo strany matky a ignorácia styku môže mať potom za následok, že sa v dieťati môže upevňovať presvedčenie, že matka oň nejaví záujem, nemá ho rada, a nechce ho. Preto by matka mala dodržiavať stanovené termíny pre styk podľa rozsudku súdu, a to aj za situácie, že v prvom štádiu možno tento styk neprebehne podľa jej predstáv. Súčasne odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že matka odišla zo spoločnej domácnosti z dôvodu konfliktov so starou matkou dieťaťa, pričom medzi nimi sú aj naďalej napäté a negatívne vzťahy, ktoré sa prejavujú aj za prítomnosti dieťaťa, predovšetkým v neprospech matky, a dieťa je týmito konfliktami a názormi ovplyvnené. Vo všeobecnosti maloleté dieťa preberá názory osôb, ktoré ho vychovávajú, v tomto prípade maloletá Bianka preberá názory otca a starej matky, ktorá v živote maloletej

W. supluje rolu matky. Z tohto dôvodu je potrebná pozitívna motivácia dieťaťa vo vzťahu k matke i k realizácii styku, a predovšetkým za prítomnosti maloletej neprejavovať nenávisť a odpor k jej matke. Na všetky uvedené skutočnosti upozorňoval účastníkov konania aj súd prvej inštancie, avšak zo strany otca nedošlo k zmene postoja a výchovy maloletého dieťaťa smerujúcej proti matke, čím nerešpektoval rozhodnutie súdu, v ktorom mu bola uložená povinnosť maloletú W. na styk s matkou pripraviť po fyzickej i po mentálnej stránke, t. j. pozitívnymi podnetmi ju na realizáciu styku s matkou motivovať.

21. Odvolací súd s ohľadom na uvedené dospel k záveru, že odvolanie povinného nie je dôvodné. Súd prvej inštancie o nariadení výkonu predmetného rozhodnutia správne rozhodol, pretože jeho uskutočnenie je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa, ktorý je v predmetnom konaní prvoradý, lebo je v záujme zdravého vývinu dieťaťa. Na základe toho napadnuté uznesenie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil a v podrobnostiach poukazuje na jeho odôvodnenie.

22. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v zmysle § 52 CMP v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 CSP.

23. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).